

TEMAT: *Porywające bohaterstwo czy wyczekująca bierność – postawy Polaków wobec okupacyjnej rzeczywistości.*

➤ **Cele lekcji:**

Uczeń:

-poprawnie posługuje się pojęciami: okupacja, germanizacja, volkslista, konspiracja, eksterminacja, Generalne Gubernatorstwo, Polskie Państwo Podziemne, kolaboracja, obóz koncentracyjny, obóz zagłady

-omawia postawy jakie przyjmowali Polacy w okresie okupacji hitlerowskiej

-dokonuje oceny porównawczej postaw Polaków wobec okupanta i podejmowanych przez niego działań

- potrafi formułować własne stanowisko w trudnej sytuacji wymagającej działania

➤ **Metody:**

-rozmowa kierowana

-praca w grupach

-dyskusja

-metoda aktywizująca – drzewko decyzyjne

➤ **Środki dydaktyczne:**

-film pt.: „Pilecki”

-książka: A. Cyra: „Ochotnik do Auschwitz” – fragmenty

➤ **Przebieg lekcji:**

1.Nauczyciel w formie krótkiego wykładu, przedstawia uczniom działania jakie prowadził okupant niemiecki na ziemiach polskich od 1939 roku. Należy zwrócić szczególną uwagę na podział ziem polskich na część włączoną do Rzeszy i Generalne Gubernatorstwo oraz szerokie spektrum działań germanizacyjnych i eksterminacyjnych wobec ludności polskiej prowadzone przez hitlerowców.

2. Nauczyciel omawia także sprawę volkslisty oraz kwestie kolaboracji i wynikających z nich korzyści.

3. Uczniowie sami starają się określić, jakie przyjęli by postawy, w tak wykreowanej rzeczywistości okupacyjnej. Przywołać należy odwieczny dylemat Polaków: „Bić się czy nie bić?”.

4. Uczniowie podzieleni na dwie grupy, podają korzyści płynące z decyzji o kontynuowaniu walki bądź jej zaprzestaniu. Argumenty uczniów zapisujemy na tablicy.

5. Nauczyciel omawia krótko powstanie Polskiego Państwa Podziemnego i jego rolę w utrzymywaniu ducha narodowego Polaków w okresie okupacji hitlerowskiej. Należy uwzględnić zarówno działania zbrojne, propagandowe jak i polityczne podejmowane przez konspirację.

6. Uczniowie zapoznają się z fragmentem książki A.Cyry „Ochotnik do Auschwitz”, poznając szczegółową argumentację Witolda Pileckiego o decyzji stania się dobrowolnym więźniem obozu KL Auschwitz (materiał dodatkowy)

7. Uczniowie na podstawie zdobytych wiadomości, za pomocą metody drzewka decyzyjnego (materiał dodatkowy), dokonują analizy decyzji jaką podjął Witold Pilecki stając się dobrowolnym więźniem KL Auschwitz.

8. W podsumowaniu lekcji, uczniowie oceniają postawy Polaków w latach okupacji hitlerowskiej, z punktu widzenia moralności i reguł życia w zbiorowości jakiej jest naród.

Materiał dodatkowy

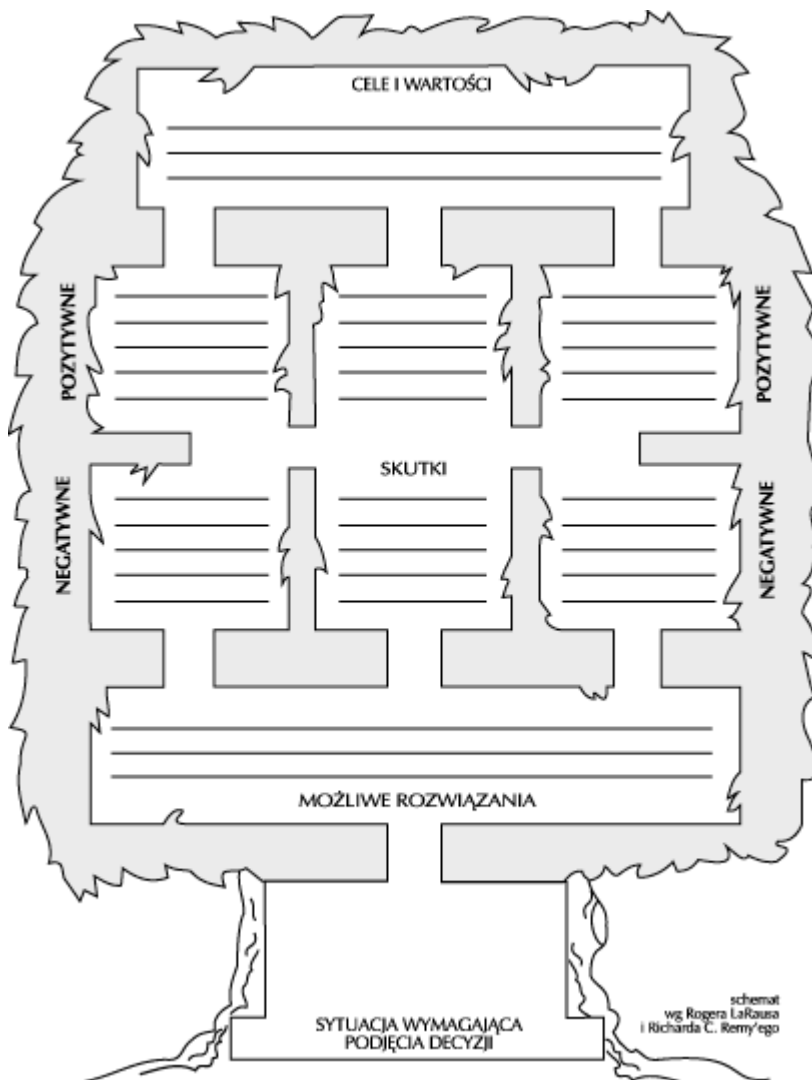
Fragmety raportu rotmistrza Witolda Pileckiego

„...mnie osobiście najbardziej denerwowała bierność masy Polaków. Wszyscy złapani nasiłkali już jakąś psychozą tłumu, która wtedy wyrażała się w tym, że cały ten tłum upodobił się do stada baranów. Nęciła mnie myśl prosta: wzburzyć umysły, poderwać do czynu tę masę[...] W tym czasie zasadniczym zadaniem było założenie organizacji wojskowej, w celu: podtrzymywania kolegów na duchu przez dostarczanie i rozpowszechnianie wiadomości z zewnątrz, zorganizowanie w miarę możliwości dożywiania i rozdzielania bielizny wśród zorganizowanych, przekazywanie wiadomości na zewnątrz, oraz jako uwieńczenie wszystkiego przygotowywanie oddziałów własnych do opanowania obozu, gdy nadejdzie nakaz chwili w postaci rozkazu zrzucenia tu broni lub desantu...”

A.Cyra: „Ochotnik do Auschwitz Witold Pilecki 1901-1941”; Oświęcim 2000, s.265.

Materiał dodatkowy

Przykładowy schemat drzewka decyzyjnego do zagadnienia: „Jak poinformować światową opinię publiczną o prawdziwym obliczu obozów koncentracyjnych?”

Problem: Jak poinformować światową opinię publiczną o prawdziwym obliczu obozów koncentracyjnych?

Możliwe rozwiązania:

- a). znaleźć się wewnątrz obozu jako więzień;
- b). oczekiwać biernie na informacje z obozu

Pozytywne skutki rozwiązań:

- a). możliwość budowy i koordynowania działań ruchu oporu w obozie, redagowanie i przekazywanie informacji o obozie na zewnątrz;
- b). utrzymanie w konspiracji najaktywniejszych więźniów bez konieczności ujawniania ich wobec innych członków organizacji

Negatywne skutki rozwiązań:

- a). dekonspiracja, brak możliwości szerszego działania, spotęgowanie działań kontrolnych ze strony załogi obozowej;
- b). zupełny brak informacji i kontaktów obozu ze światem zewnętrznym lub przekazywanie informacji bezwartościowych.

Cele i wartości:

- wywołanie reakcji świata zewnętrznego na los więźniów obozów koncentracyjnych
- pomoc w zorganizowaniu ruchu oporu wewnątrz obozu
- możliwość organizowania pomocy dla więźniów